

24 בספטמבר 2015

דאעש פתח בקמפיין תקשורתי התוקף בריחת תושבים מוסלמים למדינות המערב, במיוחד משטחי מדינת הח'ליפות האסלאמית שבשליטתו

כותרת מאמר שהופיע בגיליון ספטמבר של דאבק, מגזין חודשי של דאעש בשפה האנגלית, התוקף את התופעה של הגירת תושבים מוסלמים למדינות המערב

כללי

1. על רקע גל הפליטים השוטף את מדינות אירופה פתח לאחרונה דאעש בקמפיין תקשורתי המותח ביקורת חריפה על התופעה של בריחת תושבים מוסלמים מסוריה, מלוב ובמשתמע גם מעיראק למדינות המערב (אירופה וארה"ב). לקמפיין גויסו פעילים ואנשי דת של דאעש באמצעות כלי התקשורת של דאעש באנגלית ובערבית.

2. סכנה מיוחדת רואה דאעש בעזיבת תושבים מאדמות הח'ליפות האסלאמית, שבשליטתו אל אירופה וארה"ב הנוצריות (למרות שלדבריו מרבית התושבים העוזבים הינם משטחים הנשלטים ע"י "כופרים" - הכורדים, השיעים והמשטרים בסוריה ובעיראק המדינות הללו). הקמפיין התקשורתי של דאעש מבוסס בעיקרו על נימוק הלכתי אסלאמי לפיו הגירה (הגר'ה) של תושבים ממדינות האסלאם (דאר אלאסלאם), אל מדינות הנשלטות ע"י ה"כופרים" (דאר אלכפר), הינו בבחינת חטא, שכן על פי הקמפיין, המדינה האסלאמית מהווה בית עבור כל המוסלמים בעוד שהמהגרים לאירופה מאבדים את זהותם הדתית ונחשפים ל"פריצות" ולאלימות משטרית של מדינות אירופה (באחד הסרטים, שהופקו ע"י דאעש ובמאמר, שהפיץ שולבו קטעי אלימות משטרית נגד פליטים במעברי גבול במזרח אירופה).

3. **עידוד הגירת מוסלמים מרחבי העולם אל הח'ליפות האסלאמית**, עליה הכריז אבו בכר אלבע'דאדי, מנהיג דאעש, **תופס מקום חשוב באידיאולוגיה ובאסטרטגיה של דאעש**. ב-1 ביולי 2014, יומיים לאחר ההכרזה על הקמת הח'ליפות, הפיץ אבו בכר אלבע'דאדי קלטת שמע שבה קרא למוסלמים להצטרף לח'ליפות ולבצע הגירה ("הג'רה"), בהדגישו, כי זוהי **חובה הלכתית**¹. על בסיס זה הוא קרא לאנשי דת, אנשי צבא ומנהל, אנשי אקדמיה רופאים ומהנדסים מוסלמים מכל רחבי העולם להצטרף למדינה האסלאמית. **הגירת המוסלמים מהמדינה האסלאמית למדינות המערב עומדת איפא בניגוד מוחלט לחובה זאת**.

4. אולם להתנגדותו הנחרצת של דאעש לתופעת הבריחה יש גם **היבטים מעשיים** מובהקים, ולא רק דתיים. שכן בריחת תושבים משטחי המדינה האסלאמית, או מאזורי קרבות אחרים בסוריה, עלולה להביא להידלדלות האוכלוסייה, בעיקר **זאת הנמנית על מעמד הביניים**, היכולה להרשות לעצמה לברוח. תופעה זאת **עלולה להקשות על דאעש**, הנשען על גרעין קטן של פעילים ולפגוע ביכולתו לנהל את מלחמותיו הרבות ולשלוט באזורים רחבי ידיים בסוריה ובעיראק. **במישור התודעתי מערערת תופעה זאת את דימוי המדינה האסלאמית כ"סיפור הצלחה"**, שדאעש שוקד לטפח בכלי התקשורת שלו.

5. **יודגש, כי לדאעש יש תרומה לא מבוטלת לבריחה המאסיבית של תושבים מסוריה ומעיראק**. זאת בשל מעשי האכזריות וההתנכלויות של דאעש כלפי קבוצות דתיות ואתניות הנתפסות על ידו כ"כופרים" והכפייה הברוטאלית של ההלכה המוסלמית (השריעה) על האוכלוסייה, שבשליטתו לפיכך עלול הקמפיין של דאעש להיות בלתי אפקטיבי שכן האוכלוסייה האזרחית ניצבת בפני לחצים קשים מצד דאעש ומצד מוקדי הכוח האחרים בסוריה, בעיראק ובלוב. בשלב זה **לא ידוע לנו האם דאעש מנסה לתרגם את התנגדותו לתופעה לצעדים בשטח**. להערכתנו, ככל שיגבר זרם הפליטים **עלול דאעש לנקוט במגוון צעדים מעשיים שמטרתם לבלום את הבריחה**, לפחות משטחי המדינה האסלאמית, ואולי אף לנסות ולעודד חזרת פליטים אל אזורי שליטתו.

6. רצ"ב נספח ובו דוגמאות מהקמפיין התקשורתי של דאעש נגד תופעת הפליטים הבורחים למערב.

¹ **הג'רה**, הגירה, הינו מונח חשוב וסמלי בתולדות האסלאם, אשר אלבע'דאדי קישר אותו להכרזה על הקמת הח'ליפות האסלאמית. המדובר בהגירת הנביא מחמד ונאמניו הראשונים ממכה לאלמדינה בשנת 622 לספירה הנוצרית בשל רדיפות, שהיו מנת חלקם בראשית דרכם. ההגירה הפכה לסמל להתבדלות המאמינים הנאמנים למחמד מהחברה החוטאת והסוטה ומופת לראשיתה של חברה אסלאמית נאותה ולתחיית האסלאם (אוריה פורמן, **אסלאמיון**, תל אביב צה"ל הוצאת מערכות, 2002, עמ' 322).

דוגמאות מהקמפיין התקשורתי של דאעש נגד בריחת התושבים

כללי

1. במהלך ספטמבר 2015 פתח דאעש בקמפיין תקשורתי נגד הפליטים הבורחים מסוריה, מעיראק ומלוב אל מדינות המערב (אירופה וארה"ב). הקמפיין התנהל באמצעות כלי התקשורת של דאעש באנגלית ובערבית. במסגרתו הופיעו אנשי דת ופעילים מבצעיים, מסוריה, מעיראק ומתימן. להלן דוגמאות:

מאמר בגיליון ספטמבר 2015 של דאבק

2. בגיליון ספטמבר 2015 של דאבק (Dabiq), מגזין חודשי של דאעש בשפה האנגלית, הופיע מאמר התוקף את התופעה של בריחת תושבים **למדינות המערב** (הקמפיין של דאעש אינו עוסק בבריחת תושבים למדינות ערביות/מוסלמיות כגון ירדן, לבנון ותורכיה). שלילת תופעת הבריחה נעשית על בסיס **חובת ההגירה**, תוך ציטוט מובאות מהקוראן, ממסורות המיוחסות לנביא מחמד ולהוגי דעות מוסלמים. המאמר מדגיש, כי כפי שהיגר מחמד למדינה, כך חייבת להתקיים כיום **הגירה אל הח'ליפות האסלאמית**, ולא אל מדינות שתחת שלטון ה"כופרים": "Hijrah is an obligation from Darul-Kufr to Darul-Islam".

3. המאמר ממשיך וקובע, כי "באופן מצער", כמה **סורים ולובים** מוכנים להיחשף לסכנות ולסכן את חייהם, נשמותיהם ואת עתיד ילדיהם בהגירה אל אדמות ה"צלבנים" (קרי, אל מדינות נוצריות), שבהם שולטים מחרחרי המלחמה הנשלטים ע"י חוקים אתיאטיסטים. לפיכך המדובר בחטא גדול ("major sin") כיוון שזהו פתח ל"זניחת האסלאם עבור הנצרות, האתיאיזם או הליברליזם". המאמר קובע, כי ילדיהם ונכדיהם של הפליטים ישכחו את השפה הערבית, שפת הקוראן, ויחשפו לאיום קבוע של ניאוף, מעשי סדום, סמים ואלכוהול.

השימוש באימונים ובהפחדה: "סורים רבים נהרגו בדרכם לארצות הכופרים" (דאבק, גיליון ספטמבר 2015).

סרטונים הקוראים שלא להגר למדינות המערב

4. להלן דוגמאות נוספות לקמפיין התקשורתי של דאעש נגד תופעת הפליטים המוסלמים הבורחים לאירופה:

א. **מחוז צלאח אלדין של דאעש בעיראק** פרסם סרטון בו מותח איש דת, ביקורת על אלה העוזבים את המדינה האסלאמית למדינות אחרות. איש הדת קרא להם לחזור. הוא טען, שעזיבתם פסולה מבחינה דתית וכי העוזבים לא יזכו לשלוות נפש אלא ינוצלו המדינות אליהן יגיעו (אצדאראת אלדולה אלאסלאמיה, 16 בספטמבר 2015).

איש דת בעיראק, אשר מתח ביקורת על העוזבים את המדינה האסלאמית (אצדאראת אלדולה אלאסלאמיה, 16 בספטמבר 2015).

ב. בסרטון, שהופק על-ידי **מחוז אלפראת (Al Furat) של דאעש בעיראק**, נראה פעיל דאעש נושא דרשה במסגד. הדרשה שיבחה את ההגירה לשטח שבשליטת המוסלמים ומנגד תקפה

את הגירת המוסלמים מסוריה למדינות המערב (בלוג [akhbardawlatalislam.wordpress](http://akhbardawlatalislam.wordpress.com), 17 בספטמבר 2015).

ג. בסרטון, **שהופק על-ידי מחוז חמץ של דאעש בסוריה**, נראה פעיל דאעש אשר שיבח את הגירת המוסלמים ל"דאר אלסלאם", האזור הנשלט ע"י המוסלמים על פי ההלכה האסלאמית (השריעה). מנגד הוא תקף את "דאר אלכפר", האזור שבו מתגוררים הכופרים. בסרטון זה נראה מחנה פליטים, שבו חולקו לבורחים מסוריה חוברות העוסקות בנצרות. בהמשך נראים קטעי אלימות משטרית נגד הפליטים במעברי הגבול שבמזרח אירופה (אתר שיתוף קבצים archive.org, 17 בספטמבר 2015).

ד. בסרטון, **שהופק על-ידי מחוז חצ'רמות של דאעש בתימן**, נראה פעיל דאעש נושא דרשה במסגד. הפעיל ציין, כי על המוסלמים להגר מארצות הכופרים ל"דאר אלסלאם" ולא להפך. לטענתו, מי שגר בארצות הכופרים חי על-פי חוקיהם ונחשף לפריצות (בלוג [akhbardawlatalislam.wordpress](http://akhbardawlatalislam.wordpress.com), 17 בספטמבר 2015).

פעיל מחוז חצ'רמות בתימן של דאעש נושא דרשה בשבח ההגירה לארצות האסלאם ונגד ההגירה למדינות המערב (בלוג [akhbardawlatalislam.wordpress](http://akhbardawlatalislam.wordpress.com), 17 בספטמבר 2015).